

Позиция на Българския институт за правни инициативи:

Съдия Тодорова е подложена на извънредно преследване с политически мотиви.

Свидетели сме на безпрецедентна кампания срещу председателката на Съюза на съдиите в България (ССБ) съдия Мирослава Тодорова и българската общественост трябва да бъде наясно, че става дума за политически мотивирана репресия заради нейните публични позиции за съдебната реформа, а не за въздаване на справедливост.

Действията на органите на съдебната власт по отношение на съдия Тодорова са извънредни. Започнаха миналата година след като ССБ поиска всички членове на ВСС да си подадат оставката заради компрометираните избори на председатели на съдилища, които за пореден път и за години напред осуетяват реформирането на съдебната власт. По конкретен сигнал срещу семейната приятелка на вътрешния министър Цветан Цветанов и председател на СГС съдия Владимира Янева беше извършена проверка на цялото наказателно отделение на Софийски градски съд, като единствено работата на съдия Тодорова беше проверена и извън ревизирия период години назад. Наказанието, което ѝ беше наложено (15% намаляване на заплатата за срок от 2 години), беше в очевидна диспропорция в практиката на ВСС до момента, включително спрямо решението на ВСС за съдия Янева, разгледала през годините значително по-малко дела от съдия Тодорова.

На вчерашното си редовно заседание пък ВСС започна процедура срещу съдия Тодорова по сигнал на председателя на Софийския апелативен съд Веселин Пенгезов по случай, по който давността за дисциплинарно преследване е изтекла, като делото е било търсено след преглед на всички приключени от съдия Тодорова дела, преминали през САС през последните години. Усилие, което няма прецедент от страна на ръководните и контролни органи на съдебната власт.

Инициаторът на настоящата проверка – Веселин Пенгезов, има очевиден личен мотив да търси реванш срещу съдия Тодорова заради позицията на ССБ по отношение на начина, по който зае настоящия си пост, и заради личната ѝ позиция, изразена в интервю веднага след избора му, в

което тя съобщаваше, че няма нито едно законно основание генерал Пенгезов да бъде предпочетен пред останалите кандидати за поста му – нито като репутация, нито като

квалификация, нито като резултати от работата му. Изданието “Правен свят” оповести информация, че Веселин Пенгезов обвинява лично съдия Тодорова и за образуваното срещу него дисциплинарно производство по казуса “Приморско”, макар че начинът на неговото провеждане от ВСС доведе до отмяна на решението на Върховния административен съд поради съществени недостатъци.

Също толкова предубедени по отношение на г-жа Тодорова са и членовете на ВСС: за това са налични както мотиви, така и недвусмислени изявления на техни представители. Очевидно е, че от този състав на ВСС не може да се очаква безпристрастно и обективно отношение към съдия Тодорова.

Видима е и политическата движеща сила на тези действия. Съдия Тодорова беше атакувана лично от министъра на вътрешните работи Цветан Цветанов, като той изрично я обозначи като своя критичка („24 часа” от 22.01.2012 г.), с което не остави място за неяснота на мотивите си. Припомняме че ССБ, представляван от съдия Тодорова, поискаха международна експертиза заради вмешателството на вътрешния министър по висящи дела чрез изказвания в пресата. В резултат и Международната асоциация на съдиите, и представителят на ООН изказаха загриженост за състоянието на независимост на българския съд. В последвалата медийна кампания срещу съдия Тодорова бяха цитирани източници „близки до МВР” („Труд” от 22.02.12 г.), последва „подхвърляне” на материали от ген. Пенгезов към същите издания. Сега топката е в полето на ВСС, в чиято силна зависимост от вътрешния министър може да се убеди всеки, който следи поведението на съвета.

Нашата загриженост, обаче, не е за съдия Тодорова. Тя ще устои на кампанията срещу нея и на поредния „дисциплинарен” фарс от ВСС и може да се пребори за справедливост в съда – бил той българския или в Страсбург. Знаем също, че ако е допуснала нарушение, ще понесе с достойнство наказанието, което наистина ѝ се следва. Загрижеността ни е българската общественост да знае какво се случва.

А това, което се случва е, че един съдия бива преследван заради откритата си и критична позиция към сегашното управление на съдебната власт. В нейно лице ССБ изобличаваше отказа на ВСС да изпълнява правомощията си вменени му по Конституция, като осигури елементарни условия за труд в най-натоварените съдилища (нещо, за което сега съветът търси нейна вина). Обръщаме внимание, че ВСС и досега не направи нищо съществено, за да се

постигне равномерна натовареност между делата на съдиите в различните съдилища. Все така валидно остава положението, че който работи в натоварен съд и решава дела, а не ги отлага, може да бъде наказан и лесно може да се намери за какво.

В нейно лице ССБ посочваше и безпринципното кадруване, станало проводник на политическото влияние, което сега стоварва цялата си мощ срещу нея. Ударът срещу съдия Тодорова е удар по гражданската активност на съдиите, които в последните години все по-малко търпят ролята си на изкупителни жертви за липсата на воля за борба с престъпността и на безропотно стадо на местни и национални съдебни феодали.

Надигането на глава на българските съдии кулминира в законодателните предложения, изработени от ССБ и подкрепени от още 11 неправителствени организации. С тях съдиите поискаха радикално демократизиране на процеса на формиране управлението на съдебната система: пряк избор на професионалната квота във ВСС от общите събрания на съдии, прокурори и следователи и изчистване на модела на съвета така, че бъдещите му членове да носят ясна и ефективна отговорност пред своите колеги. Тази инициатива съвпадна с времето за подмяна на ВСС, а след него и за избор на нов главен прокурор. Очевидно подобна активност от страна на редовите съдии и претенцията им да изместят тежестта на взимане на решения заплашва да смути възпроизводството на съдебната олигархия в комфортен сговор със силните на деня в изпълнителната власт. Съдия Тодорова е подложена на това безпрецедентно гонение задето оглавяваше ССБ в този момент, а не заради някаква грижа за жертвите на престъпления или пропуснати срокове: „началниците” и в съдебната система, и в МВР ежедневно подминават множество подобни случаи. Достатъчно е да се спомене, че само в досъдебното производство бяха прекратени над 600 000 дела по давност и никой не беше санкциониран или проверяван за това.

Наш дълг като гражданска организация е да се обърнем към българската общественост с призив предложенията за изменения в ЗСВ, внесени от ССБ и 11 НПО, да бъдат подкрепени в своята цялост. Така изборите за следващ ВСС ще се превърнат в референдум сред магистратите за това как да се управлява съдебната власт в България, с какво лице да се обърне тя към гражданите. Изборът пък за главен прокурор ще може да бъде формиране на автентична воля за борба с престъпността, а не спускане на поредния пазител на статуквото. Само на този фон казусите, приписвани на съдия Тодорова, ще престанат да бъдат политическа кампания и ще се превърнат в обикновен дисциплинарен въпрос, който ще бъде разрешаван от обновени органи с възкресена легитимност.

Алтернативите са мрачни. Ако личната вендета на уязвени съдебни „шефове” успее, това ще изпрати недвусмислен сигнал до българските съдии, дръзнали да отстояват професионалната

Български институт за правни инициативи

Ул. Раковски 132, ет. 3

Тел. ++359/2/9808084

София 1000

Факс ++359/2/9811312

България

www.bili-bg.org

си независимост. Триумфът на безпрецедентната публична разправа с един критик на властта също неизбежно ще има тежки последици за обществения ни живот. Всеки от нас трябва да си зададе въпроса кой съдия и кой несъгласен с министъра на вътрешните работи ще бъде следващата жертва на това веднъж отработено медийно и институционално упражнение по натиск. И ако предложенията за промени на формирането на управлението на съдебната власт бъдат отхвърлени, това ще означава, че още дълги години тя ще продължава да бъде маша на същите олигархични кръгове.